

se žák udržel v rytmu, hrál plynule a přitom pokud možno uhlídal všechny správné návyky popsané v minulých kapitolách.

ŽS cvičení 18

Dokončení rozpočítadla by měl žák zvládnout z paměti podle textu - bude to pro něj snazší, než číst rychlé střídání tercií ve čtvrtvých notách, které ještě nezná.

HRA KOŽÁTKA

GLISSANDA LEVÝM PALCEM

Tyto skladbičky nás seznamují s novou technikou. V podstatě se jedná o rozšíření principu uvedeného v postupu 5 ze 2. kapitoly MS. Cvičení nám pomohou vypěstovat kontrolu zakrytí palcového otvoru bez svírání. Zkontrolujeme ostříhání nehtu na levém palci - viz heslo na straně 42 v ŽS:

NŮŽKY - PŘÍTEL FLÉTNISTY!

Popsaná cvičení mohou být pro některé žáky poněkud obtížná, proto uvádíme i jednodušší variantu, kterou by měli zvládnout všichni.

POSTUP 2: GLISSANDO $c^2 \rightarrow d^2$

- Hrajeme dlouhé c^2 .
- Velmi pomalu uvolňujeme levý palec (pohybujeme jím směrem od tónového otvoru).
- V okamžiku, kdy slyšíme změnu výšky tónu, pohyb ještě zpomalíme.
- Pomalu palec oddálíme od flétny do vzdálenosti asi 0,5 cm (zní tón d^2).

POSTUP 3: GLISSANDO $d^2 \rightarrow c^2$

- Hrajeme dlouhé d^2 , levý palec máme ve vzdálenosti asi 0,5 cm od flétny.
- Velmi pomalu jej přibližujeme směrem k tónovému otvoru.
- V okamžiku, kdy slyšíme změnu výšky tónu, pohyb ještě zpomalíme.
- Jakmile palec uzavře tónový otvor, ozve se tón c^2 .

V obou postupech:

- Nedopustíme, aby žák levým palcem svíral nástroj, vše se děje velmi lehce.
- V průběhu celého postupu je dech stálý, nehýbá se.
- Kontrolujeme správné držení flétny (tři opěrné body).
- Sledujeme pohyb a zakrývání otvoru č. 0 správnou částí palce (viz obr. 14 ve 2. kapitole MS). Palec se pohybuje pouze od palcového otvoru a zpět, nikoli do strany, nesmí klouzat po nástroji.

ŽS cvičení 24, 25

Krátká glissanda hraná pokud možno potichu připomínají mňoukání kožátek. Není třeba věnovat pozornost počítání a tempu, dbejme hlavně na **zvuk a práci levého palce**. Můžeme experimentovat s rychlostí glissand.

Snazší varianta:

Některé děti nedokáží odkrýt a přikrýt palcovou díрку popsaným postupem. Mohou zkusit klouzavý pohyb palce po flétně do strany, což je pohyb, který byl v postupu 2 a 3 zakázán. Pomocí něj snáze dosáhnou glissanda a mňoukavého zvuku. V takovém případě navážeme na představu **hlazení dírek** a za žádnou cenu nedovolíme svírání.

ŽS cvičení 26

Odkrýváním a zakrýváním palcového otvoru hrajeme glissanda od ostatních již známých tónů:

$h^1 \leftrightarrow d^2 : 0 1 \leftrightarrow 1$

$a^1 \leftrightarrow cis^2 : 0 12 \leftrightarrow 12$

$g^1 \leftrightarrow c^2 : 0 123 \leftrightarrow 123$

Nevěnujme přílišnou pozornost neznámým tónům a hmatům - cis^2 (12) a alternativnímu c^2 (123), cvičení chápeme spíše jako hru se zvuky a využijme je pro zvládnutí techniky zakrývání palcového otvoru.

Záměrně neuvádíme žádné rozluštění zvuků - děti jistě přijdou na to, čemu se podobají. Jde nám o to, aby se žák učil **zvuky poslouchat a přemýšlet o nich**, nikoli o jednoznačný výklad.